



בש"פ 75/17 - מדינת ישראל נגד סמי נאסר

בבית המשפט העליון
בש"פ 75/17

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: סמי נאסר

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
מ"ת 869-12-16 שניתנה ביום 1.1.2017 על ידי כבוד
סגן הנשיא, השופט מ' דרורי

תאריך הישיבה: ה' בטבת התשע"ז 3.1.2017

בשם העוררת: עו"ד בת שבע אבגז
בשם המשיב: עו"ד דראושה עבד אלכרים ועו"ד פארס מוסטפא

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (סגן הנשיא מ' דרורי) מיום 1.1.2017 בתיק מ"ת 869-12-16, בגדרה שוחרר המשיב לחלופת מעצר, כפי שיפורט להלן.

2. ביום 1.12.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב אישום נגד המשיב, תושב שכונת ראס אל-עמוד בירושלים, יליד 1982. על פי האישום הראשון המיוחס למשיב, ביום 16.11.2016, במהלך ויכוח מילולי שהתקיים בינו לבין סאמי גזאלה (להלן: המתלונן), המשיב הצמיד את ראשו לראשו של המתלונן, תפס בחולצתו ושלק סכין יפנית שאותה הצמיד לצווארו. המתלונן דחף את המשיב והאחרון החל מנופף בסכין בסמוך לו. המתלונן אחז בסכין והמשיב משך אותה, וכך נגרם למתלונן חתך בכף ידו הימנית. בנוסף, המשיב גם נשך את המתלונן בידו. בגין האמור יוחסו למשיב עבירות של פציעה בנסיבה מחמירה (תוך נשיאת נשק קר), החזקת סכין, ואיומים - לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1), 186 ו-192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).



על פי האישום השני, ביום למחרת, הוא יום 17.11.2016, ישבו יחדיו בראס אל-עמוד כמה אנשים מבני משפחת גזאלה, וביניהם המתלונן ואיהאב גזאלי (להלן: גזאלי). המשיב הגיע למקום כשבידו אקדח שקוטרו 9 מ"מ, ירה באוויר מספר יריות ואז כיוון האקדח לעבר בני המשפחה וירה לעברם 5 כדורים לפחות. כדור אחד פגע בירך ימין של גזאלי וכתוצאה מכך נגרמו לו שני פצעים. משכך יוחסו למשיב עבירות חבלה בכוונה מחמירה ועבירות בנשק - לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2) וסעיף 144(ב) לחוק העונשין.

3. לצד כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישומים נגד המשיב; כי העבירות המיוחסות לו מעידות על מסוכנותו (עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, להלן: חוק המעצרים), וכן כי מחומר הראיות עולה שהמשיב ניסה להימלט מהמשטרה (עילת מעצר לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים).

4. בדיון בבקשת המעצר ביום 7.12.2016, הסכים בא כוח המשיב כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר ביחס לאישום הראשון המיוחס למשיב, אך התנגד לקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לאישום השני. אולם לאחר שנדונה טענת האליבי של המשיב לגבי אישום זה קבע בית המשפט כי מתקיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר גם לגביו. בא כוח המשיב ביקש כי יוכן למשיב תסקיר מעצר, ואילו העוררת התנגדה, בטענה כי מיוחס לו מקרה אלימות חמור וכי יש לו עבר פלילי מכביד. בית המשפט ציין כי עיין ברישומי הפלילי של המשיב ומצא כי הוא הורשע בעבירות נהיגה תחת השפעת סמים ותקיפה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שבגין הוא מרצה 45 ימי עבודות שירות. בית המשפט קבע כי "קשה לומר שמדובר בעבר מכביד כזה שמצדיק אי החלטה על משלוח לתסקיר שירות המבחן" והורה כי יערך תסקיר מעצר בעניינו של המשיב.

5. ביום 21.12.2016 הגיש שירות המבחן לבית משפט קמא תסקיר מעצר כאמור. מהתסקיר עולה כי המשיב נוטה לפעול באופן אימפולסיבי, אלים וכוחני, כי טרם הושגה רגיעה בסכסוך בין המשפחות, ומשכך קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצד המשיב בעתיד. יחד עם זאת, שירות המבחן התרשם כי אביו ואשתו של המשיב מסוגלים להציב לו גבולות, ולכן חלופת מעצר בריחוק גיאוגרפי משמעותי ומחוץ לירושלים, בפיקוחם, תוכל לתת מענה הולם לסיכון הנשקף מהמשיב. בית המשפט הורה למשיב להציג חוזה שכירות לדירה מחוץ לירושלים. בדיון נוסף שהתקיים ביום 26.12.2016 נחקרו המפקחים המוצעים, אביו ואשתו של המשיב, על ידי באי כוח הצדדים, ובית המשפט דחה את המשך הדיון כדי לאפשר לבא כוח המשיב להציג חוזה שכירות של נכס המצוי מחוץ לירושלים.

6. המשך הדיון התקיים ביום 1.1.2017 ובו הוגש לבית המשפט חוזה שכירות דירה באבו גוש, וכן הוצע ערב נוסף, דודו של המשיב. בתום הדיון האמור ניתנה ההחלטה מושא הערר שלפני, במסגרתה נקבע כי -

"... יש לקבל את ההמלצה הסופית של שירות המבחן בדבר חלופה שהיא יכולה לתת מענה הולם לרמת הסיכון, וזאת בהצטברות הגורמים הבאים: מגורים מחוץ למקום האירוע; מפקחים הולמים; שילובו של המשיב במסגרת מעצר הבית בקבוצת עצורי בית, והכל תחת צו פיקוח קצין מבחן."

בית המשפט התנה את חלופת המעצר בכך שהמשיב וכל אחד מהמפקחים (אשתו, אביו ודודו) יחתמו על



ערבות בסך 15,000 ₪ כל אחד, ויפקיד סך של 2,000 ש"ח בקופת בית המשפט. ביצוע ההחלטה עוכב על ידי בית משפט קמא ב- 48 שעות. בהחלטתי מיום 2.1.2017 הוריתי כי החלטת בית משפט קמא תעוכב עד להחלטה בערר.

7. בערר טוענת המדינה כי שגה בית משפט קמא עת הורה לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בכלל, ולחלופה שנקבעה בפרט. נטען כי חומרת העבירות הנדונות, הנחישות המשתקפת מביצוען יום אחרי יום, ההסלמה הניבטת מן המעבר משימוש בנשק קר לשימוש בנשק חם, ביצוע העבירות בעת שהמשיב ריצה עבודות שירות, ולבסוף ממצאיו של שירות המבחן אודות הסיכון הנשקף מן המשיב ומצב הסכסוך בין הצדדים, מעידים כולם על מסוכנותו של המשיב. כן נטען כי נקבע בפסיקה שבמקרים של עבירות בנשק לא ניתן לאיין מסוכנות באמצעות חלופת מעצר, אלא בנסיבות חריגות ומיוחדות, שאינן מתקיימות בענייננו.

אשר לחלופת המעצר הספציפית שאישר בית משפט קמא, טוענת המדינה כי היא אינה ממלאת את מטרות המעצר, שכן מי שנקבע כי יפקחו עליו אינם מתאימים לכך. לענין אביו של המשיב, נטען כי שירות המבחן מצא שיש לו נטייה ליחס מגוון כלפי המשיב, כי מדברים שמסר במשטרה עולה הצדקה של המעשים מושא האישום הראשון, וכי הוא מסר במשטרה גרסאות סותרות לענין הפעם האחרונה שפגש במשיב - סתירה שאותה התקשה להסביר בעת עדותו בבית המשפט. משכך, נטען כי יקשה לתת בו אמון כמפקח, שאמור לדווח על הפרות מעצר מצד המשיב. ביחס לאשת המשיב נטען כי היא לא התייצבה לחלק מן החקירות שאליהן זומנה במשטרה, כי מחומר הראיות עולה האפשרות שהיא היוותה גורם משמעותי להתקיימות האירוע מושא האישום הראשון וכי היא אף נכחה במהלכו, וכן כי מחקירתה בבית המשפט עולה כי היא מגלה יחס מגוון כלפי המשיב ומתרצת את מעשיו במתחים ששררו בינו לבניה. לבסוף, באשר לדודו של המשיב, נטען כי הוא כלל לא נבחן על ידי שירות המבחן.

8. בדיון לפני חזרה בא כוח המדינה על עיקרי הטענות שבכתב הערר, תוך הדגש כי תסקיר המעצר היה רחוק מלהיות חיובי, ולפיכך ההמלצה לחלופת מעצר מנותקת מתוכנו. מנגד, טען בא כוח המשיב כי החומרה של האישום הראשון היא נמוכה, ואילו לגבי האישום השני, המשיב חולק על קביעת בית משפט קמא בדבר קיום ראיות לכאורה אך לא ערר על ההחלטה לענין זה נוכח ההחלטה על שחרורו לחלופת מעצר. כן נטען שאין למצוא כל דופי באישור אביו ואשתו של המשיב כמפקחים. כן נטען כי למשיב אין עבר פלילי למעט הרשעה בעבירת תעבורה. ולבסוף נטען כי נערכה סולחה בין המשפחות המפחיתה את החשש להמשך האלימות. בתגובה טענה באת כוח המדינה כי בית משפט קמא קבע כי קיימות ראיות לכאורה גם לאישום השני, וכי אין לייחס משקל לטענה בדבר סולחה, שכן הטענה לענין זה לא נבדקה, וכי מדובר בסכסוך רב שנים בין המשפחות ובעבר נערכה סולחה שלא כובדה, וכן כי האירוע מושא האישום השני התקיים בעת שנציגי המשפחות ניסו להגיע להסכם סולחה.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בחומר ובטענות הצדדים הגעתי למסקנה כי ערר המדינה בדיון יסודי.

10. ראשית יובהר, כפי שהערתי לבא כוח המשיב בדיון, כי משקבע בית משפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה גם



לגבי האישום השני, ומשלא הוגש ערר על ידי המשיב על קביעה זו, זוהי התשתית העובדתית-משפטית שעל יסודה ייבחן ערר המדינה דנן, ואין מקום להעלאת טענות לגבי הראיות בגדר ערר זה. ומכאן לערר לגופו.

11. כפי שהובהר לא פעם, עבירה בנשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין מקימה עילת מעצר סטטוטורית מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים בהיותה בגדר "עבירת ביטחון" לפי בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים (בש"פ 8702/15 מדינת ישראל נ' אבו קטיש (24.12.2015), להלן: ענין אבו קטיש; בש"פ 3265/16 בדיר נ' מדינת ישראל (5.5.2016), להלן: ענין בדיר). כן הודגש לא פעם כי, "עבירות נשק ועילת המסוכנות הולכות יד ביד, והשגת מטרת המעצר על דרך של חלופה שמורה למקרים חריגים" (בש"פ 5518/13 אבו עראר נ' מדינת ישראל (12.8.2013) וכן ראו: ענין בדיר; ענין אבו קטיש; בש"פ 1084/12 בדרה נ' מדינת ישראל (9.2.2012); ובש"פ 5874/10 מנצור נ' מדינת ישראל (1.9.2010)).

איני סבור כי המקרה הנדון נמנה על מקרים חריגים אלה.

12. במקרה דנן המשיב מואשם לא רק בעבירות בנשק אלא גם בעבירות חמורות נוספות (פציעה בנסיבה מחמירה תוך נשיאת נשק קר, החזקת סכין, איומים וחבלה בכוונה מחמירה). גם נסיבות ביצוע העבירות - יום אחרי יום, וההסלמה המתבטאת במעבר משימוש בנשק קר ביום בראשון לשימוש בנשק חם למחרת, וכן העובדה שהעבירות בוצעו בעת שהמשיב ריצה עבודות שירות - מוסיפות לחומרת העבירות.

לכך יש להוסיף, כעולה מתסקיר המעצר, כי הסכסוך בין המשפחות טרם נרגע וכי המשיב נוטה לפעול באופן אימפולסיבי, אלים וכוחני, וקיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצדו. איני מוכן ליתן משקל לענין זה לטענה בדבר הסכם סולחה, שלא נבחנה לגופה.

13. בנסיבות אלה, אין לראות בחלופת המעצר שאישר בית משפט קמא כחלופה שיש בה כדי לאיין את הסיכון הנשקף מהמשיב. המרחק בין מקום מעצר הבית באבו גוש למקום מגורי המשפחות בירושלים המזרחית אינו מרחק "משמעותי", כפי שהומלץ, ומשמדובר בסכסוך רב-שנים בין משפחות, קשה לקבל כי יש בפיקוח בני משפחתו של המשיב כדי לתת מענה לסכנה הנשקפת מהמשיב. לכך יש להוסיף את ההסתייגויות, שיש בהן ממש, שהעלתה המדינה בעררה לגבי התאמתם האישית של המפקחים ובאשר לגיבוי ולאופן בו גוננו על המשיב בחקירותיהם, כמפורט בפסקה 7 לעיל.

14. אינה מקובלת עלי עמדת המדינה שלא היה מקום לתסקיר מעצר בעניינו של המשיב, אך מקובלת עלי התמיהה שהועלתה לגבי הפער בין הממצאים הלא חיוביים בגוף התסקיר, שעיקרם פורט לעיל, לבין ההמלצה לחלופת מעצר. מכל מקום, "תסקיר המעצר הוא כלי עזר מקצועי בלבד ואינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט" (בש"פ 3064/15 מאירוב נ' מדינת ישראל (12.5.2015); ענין בדיר).

15. סוף דבר: הערר מתקבל. המשיב ייעצר עד לתום ההליכים נגדו.



ניתנה היום, ה' בטבת התשע"ז (3.1.2017).

ש ו פ ט
